

สวัสดิการ
เงินบำนาญ

บทนำ

สำนักงานมีระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานและลูกจ้างตามระเบียบเพื่อถือเป็นเงินตอบแทนความชอบที่ปฏิบัติงานให้สำนักงาน โดยจ่ายให้ครั้งเดียวเมื่อออกจากงาน โดยมีสิทธิเรียกร้องได้ภายใน 5 ปี

ซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. 2551 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552

ผู้มีสิทธิ

ผู้มีสิทธิต้องเป็นพนักงานและลูกจ้างที่พ้นตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

หากอายุงานไม่น้อยกว่า 1 ปีบริบูรณ์ จะได้รับสิทธินี้ก็ต่อเมื่อ

- เกษียณอายุ
- ตาย
- หรือถูกสั่งให้ออกด้วยเหตุทุพพลภาพ

หากอายุงานไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ จะได้รับสิทธินี้ก็ต่อเมื่อ

- ครบกำหนดออกตามวาระ
- ลาออกจากงานโดยได้รับอนุญาต
- หรือถูกสั่งให้ออกจากงานด้วยเหตุอื่น

สิทธิการเบิก

สิทธิในเงินบำเหน็จเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ ยกเว้นตกทอดแก่ทายาทตามกฎหมาย โดยให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จสามารถเรียกร้องขอรับได้ภายใน 5 ปี

เงินบำเหน็จ

การจ่ายเงินบำเหน็จจะแบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ

1. เงินบำเหน็จ ที่มอบให้ในกรณีครบกำหนดออกตามวาระ เกษียณอายุ ลาออก หรือถูกสั่งให้ออกโดยได้รับเงินบำเหน็จ **ในกรณีพนักงานเสียชีวิตจ่ายให้แก่ทายาทตามกฎหมาย**

2. เงินช่วยเหลือพิเศษ ที่มอบให้ทายาทในกรณีผู้มีสิทธิเสียชีวิต

ภายใน
30 วัน

การจ่ายเงินบำเหน็จ ให้จ่ายเงินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ยื่นแบบขอรับเงินและยื่นขอรับเงินบำเหน็จแล้ว

เงินบำนาญ

กรณีออกตามวาระ ลาออก เกษียณอายุ หรือถูกสั่งให้ออก

เงินบำนาญทั่วไป

การคำนวณอัตราเงินบำนาญอย่างง่าย หากออกตามวาระ ลาออก เกษียณอายุ หรือถูกสั่งให้ออก จะใช้วิธีคำนวณดังนี้ “อัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย x ระยะเวลาปฏิบัติงาน เท่ากับเงินบำนาญที่ต้องได้รับ”

เงินบำนาญ

ระยะเวลา
ปฏิบัติงาน

อัตราเงินเดือน
เดือนสุดท้าย

หน่วย = ปี

30 วัน = 1 เดือน

> 6 เดือน นับเป็น 1 ปี

หากไปประจำการ
ในพื้นที่ประกาศ
กฎอัยการศึก
นับระยะเวลานั้นเป็นทวิคูณ

หักด้วยวันลาเกินสิทธิ์
หรือการขาดงานโดยไม่ได้ลา

- การนับระยะเวลาปฏิบัติงานสำหรับคำนวณเงินบำนาญ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจนถึงวันที่ออกจากงาน โดยนับระยะเวลาเป็นจำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวันถ้ามีรวมกันหลายระยะให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน
- ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่อำเภอที่เป็นที่ตั้งของสำนักงานให้พนักงานและลูกจ้างที่มีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำสำนักงานนั้นได้รับการนับเวลาปฏิบัติงานในระหว่างนั้นเป็นทวิคูณ
- ให้หักระยะเวลาที่พนักงานและลูกจ้างลาเกินกว่าสิทธิที่ได้รับตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการลาของพนักงานและลูกจ้าง หรือถูกสั่งพักงานโดยไม่ได้รับเงินเดือน หรือขาดงานออกจากระยะเวลาในการคำนวณเงินบำนาญ

เงินบำนาญ

กรณีพนักงานถึงแก่ความตาย

>>> กรณีเงินบำนาญ <<<

เงินบำนาญจะจ่ายให้แก่บุคคลที่พนักงานแสดงเจตนาไว้ หากไม่ได้แสดงเจตนาไว้ จะจ่ายให้แก่บุคคลตามลำดับดังนี้

เงินบำนาญ

1 คู่สมรส

2 บุตร

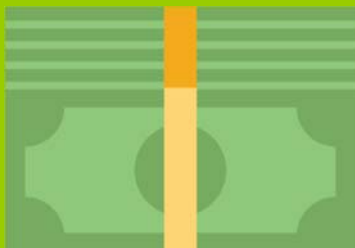
3 บิดามารดา

คำนวณตามอัตราบำนาญปกติ

>>> กรณีเงินช่วยเหลือพิเศษ <<<

การคำนวณเงินที่มอบไว้ในกรณีที่พนักงานถึงแก่ความตาย จะได้รับเงินเดือนเต็มเดือนที่พนักงานและลูกจ้างผู้นั้นมีสิทธิได้รับในเดือนที่ถึงแก่ความตายจำนวน 3 เท่า โดยจะใช้วิธีคำนวณดังนี้ “อัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย x 3 เท่ากับเงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต”

เงินช่วยเหลือพิเศษ

=

อัตราเงินเดือน
เดือนสุดท้าย

×

3

เอกสารประกอบการเบิก

กรณีครบกำหนดออกตามวาระ ครบเกษียณอายุ ลาออก และถูกสั่งให้ออกโดย
ได้รับบำเหน็จ

1. แบบขอรับเงินบำเหน็จ
2. คำสั่งให้ลาออกจากงาน
3. สำเนาบัตรประชาชน
4. สำเนาทะเบียนบ้าน
5. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย (กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

กรณีเสียชีวิต

1. แบบขอรับเงินบำเหน็จกรณีเสียชีวิต
2. ใบมรณบัตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ
3. สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิ
4. สำเนาบัตรประชาชนของ บิดา/มารดา/คู่สมรส/บุตร (กรณีบุคคลใดเสียชีวิต ให้แนบใบมรณบัตรด้วย)
5. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ
6. สำเนาทะเบียนบ้านของ ของ บิดา/มารดา/คู่สมรส/บุตร
7. ใบทะเบียนสมรส
8. บันทึกการสอบทายาท
9. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย (กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

กรณีการยื่นขอรับเงินช่วยเหลือพนักงานและลูกจ้างถึงแก่ความตาย

1. หนังสือแสดงเจตนาละบผู้รับผลประโยชน์
2. ใบมรณะบัตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ
3. สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิ
4. สำเนาบัตรประชาชนของผู้รับผลประโยชน์
5. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ
6. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับผลประโยชน์
7. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย
(กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

ขั้นตอนการเบิกเงินบำเหน็จ

เงินบำเหน็จ

เงื่อนไขการเบิก

กรณีทั่วไป

จ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
วันที่มีคำสั่งให้ได้รับเงินบำเหน็จและได้ยื่นแบบขอรับเงินบำเหน็จแล้ว

กรณีเสียชีวิต

จ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ทายาทตามกฎหมายของผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จภายในสามสิบ
วันนับแต่วันที่ได้ยื่นแบบขอรับเงินบำเหน็จแล้ว ยกเว้นกรณีที่ต้องรอหลักฐานแสดง
สิทธิของทายาทให้ขยายระยะเวลาการจ่ายเงินได้ตามความจำเป็น

ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จ

ผู้มีสิทธิหรือทายาทของผู้มีสิทธิรวบรวมเอกสาร และยื่นขอรับเงินบำเหน็จพร้อมหลักฐานประกอบ จากนั้นให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึงทำเรื่องเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ ส่งให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ แล้วจึงแจ้งผู้มีสิทธิหรือทายาทรับเงิน ซึ่งอาจเป็นการจ่ายเช็คหรือการโอนเงินให้แล้วแต่กรณี

การเบิกเงินบำเหน็จ

การยื่นแบบขอรับเงินบำเหน็จ

กรณีครบกำหนดออกตามวาระ ครบเกษียณอายุ ลาออก และถูกสั่งให้ออกโดยได้รับบำเหน็จ

กรณีเสียชีวิต

- แบบขอรับเงินบำเหน็จ
- คำสั่งให้ลาออกจากงาน
- สำเนาบัตรประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย (กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

- แบบขอรับเงินบำเหน็จกรณีเสียชีวิต
- ใบมรณบัตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ
- สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิ
- สำเนาบัตรประชาชนของ บิดา/มารดา/ คู่สมรส/บุตร (กรณีบุคคลใดเสียชีวิตให้แบบใบมรณบัตรด้วย)
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ
- สำเนาทะเบียนบ้านของ ของ บิดา/มารดา/คู่สมรส/บุตร
- ใบทะเบียนสมรส
- บันทึกการสอบทายาท
- สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย (กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

การเบิกเงินบำนาญ

ขั้นตอนการขอรับเงินบำนาญ

การเบิกเงินบำนาญ

ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินบำนาญ

กรณีครบกำหนดออกตามวาระ
ครบเกษียณอายุ ลาออก
และถูกสั่งให้ออกโดยได้รับบำนาญ

แจ้งผู้มีสิทธิรับเงิน

- จ่ายเช็คให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน กรณีรับเช็คด้วยตนเอง
- โอนเงินให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน กรณีระบุให้โอนเงินเข้าบัญชี

ออกใบภาษีหักภาษี ณ ที่จ่าย จัดทำคำ
ขออนุมัติเบิกจ่าย/ใบสำคัญจ่าย/นำส่ง
ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย แก่
กรมสรรพากร

กรณีเสียชีวิต

แจ้งทายาทผู้มีสิทธิรับเงิน

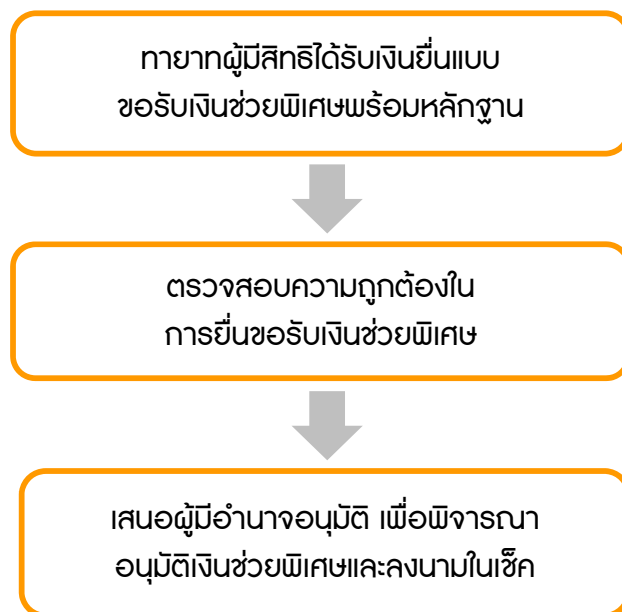
- จ่ายเช็คให้กับทายาทผู้มีสิทธิรับเงิน กรณีรับเช็คด้วยตนเอง
- โอนเงินให้กับทายาทผู้มีสิทธิรับเงิน กรณีระบุให้โอนเงินเข้าบัญชี

การเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ

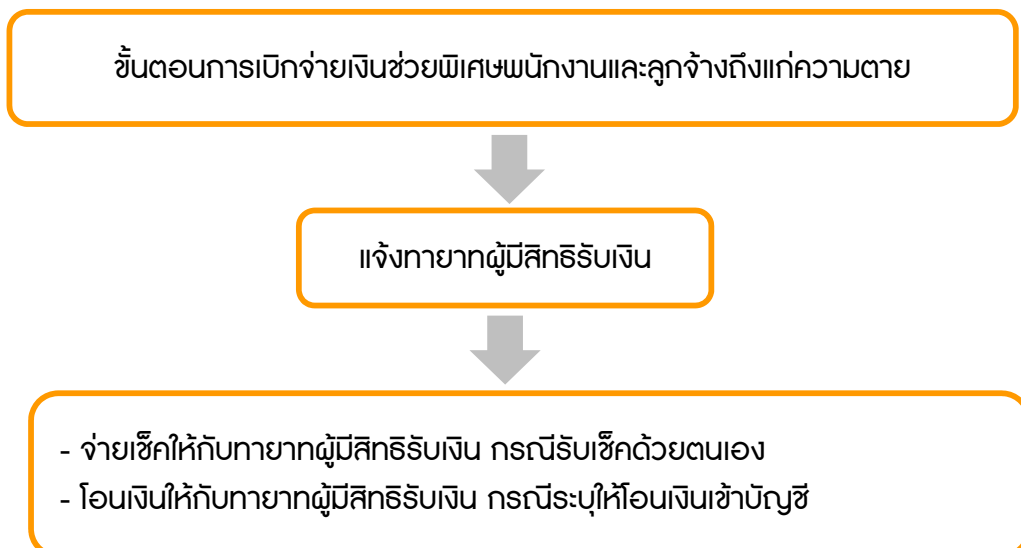
การยื่นแบบขอรับเงินบำนาญ

- หนังสือแสดงเจตนาระบุผู้รับผลประโยชน์
- ใบมรณบัตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ
- สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิ
- สำเนาบัตรประชาชนของผู้รับผลประโยชน์
- สำเนากะเป็ยบ้านของผู้มีสิทธิ
- สำเนากะเป็ยบ้านของผู้รับผลประโยชน์
- สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย (กรณีโอนเงินเข้าบัญชี)

ขั้นตอนการขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษพนักงานและลูกจ้างถึงแก่ความตาย

ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษพนักงานและลูกจ้างถึงแก่ความตาย

ขั้นตอนการเบิกเงินบำนาญ

เงินช่วยเหลือพิเศษ

เงื่อนไขการเบิก

เงินช่วยเหลือพิเศษนั้นจะจ่ายเมื่อผู้ได้รับสิทธิเสียชีวิต โดย

- จ่ายให้แก่บุคคลซึ่งพนักงานและลูกจ้างแสดงเจตนาโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อ เลขาธิการตามแบบที่กำหนด
- แต่ถ้าพนักงานไม่ได้แสดงเจตนาไว้ หรือบุคคลที่ผู้มีสิทธิแสดงเจตนาเสียชีวิตก่อนมี การจ่ายเงิน ก็ให้มอบแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

1) คู่สมรส

2) บุตร ถ้าผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษตามวรรคในวรรคสอง ในลำดับเดียวกันมีหลายคนให้จ่ายให้แก่ผู้ซึ่งบุคคลในลำดับนั้น มอบหมายเป็นหนังสือ

3) บิดามารดา

ถ้าทายาทในลำดับใดมีชีวิตอยู่ บุคคลในลำดับถัดไปจะไม่มีสิทธิ ได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ

ขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ

ทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินรวบรวมเอกสาร และยื่นขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษ ตรวจสอบเอกสาร และทำเรื่องเบิกจ่าย ส่งให้ผู้มีอำนาจเมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ให้จัดทำเช็คให้ผู้มีสิทธิหรือการ โอนเงินเข้าบัญชีให้แก่ผู้มีสิทธิ

ข้อพึงระวัง

การเบิกจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด ทายาทของพนักงาน
ผู้เสียชีวิตต้องมีการสอบทายาทสำนักทะเบียนท้องถิ่น
เพื่อยืนยันการเป็นทายาทตามกฎหมาย

บุตรนอกสมรส หากไม่มีหนังสือรับรองบุตร
จะต้องมีคำสั่งศาลยืนยันความเป็นทายาท

กรณีมีภรรยาเกินหนึ่งคนจะต้องดูการจดทะเบียนสมรส
หากจดซ้อนต้องดูว่าใครจดก่อน ส่วนคนจดทีหลังถือ
เป็นการจดทะเบียนซ้อนไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ

ข้อควรรู้สำหรับผู้รับบำนาญ

รับบำนาญในปีภาษีที่เกษียณอายุ

1) ยื่นแบบแสดงผลรายการภาษีเงินได้ประจำปี ภงด. 90, ภงด.91

ก. เงินได้ประจำปีภาษีนั้น เช่น เงินเดือน 9 เดือน, รายได้อื่น -> จำนวนจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยหักลดหย่อนค่าใช้จ่ายต่างๆที่มีตามประกาศของสรรพากร

ข. เงินบำนาญรับจากเหตุเกษียณอายุ -> จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในใบแบบ ภงด. 90 หรือภงด. 91

ค. นำผลลัพธ์จากข้อ ก. รวมกับข้อ ข. เป็นจำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในปีภาษีที่เกษียณอายุ

ง. หากมีการรับเงินคืนจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้รับการยกเว้น การนำเงินดังกล่าวไปรวมคำนวณเสียภาษี แต่ต้องแสดงเงินจำนวนนี้ไว้ในใบแบบ ภงด. 90 หรือภงด. 91

เพื่อประโยชน์ของผู้เกษียณต้องรับเงินบำนาญ และเงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ถ้ามี) ภายในปีภาษีเดียวกัน

หากแยกรับคนละปีภาษี (รับปีถัดไปจากปีที่เกษียณอายุ)

1) เงินบำนาญต้องนำไปยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้ประจำปี โดยคำนวณรวมกับเงินได้ประจำปี (เงินเดือน) ไม่ได้รับสิทธิคำนวณตามหลักเกณฑ์ของใบแบบ ภงด. 90 หรือ ภงด. 91

